

På oplevelsestur i Danmarks mindste skov

Sønderjyderne har i bedste Peter Plys-stil fået deres egen Hundredmeterskov: Nøffelskoven, som Skov- og Naturstyrelsen Sønderjylland i samarbejde med det lokale skovlaug indviede for to uger siden. MiljøDanmark var med på sensommerrundvisning i skoven, der ud over at indeholde en mindre botanisk have og alskens eksotiske lokaliteter samtidig kan bryste sig af den glørværdige titel: Danmarks mindste skov.

For de, der stadig har højt læsning i erindringen, vækker figurer som Tigerdyret, Æslet, Grislingen og ikke mindst Peter Plys sandsynligvis massevis af gode minder. Den engelske forfatter A. A. Milnes klassiske børnebøger om de menneskelignende dyr foregår alle i den berømte *Hundredmeterskoven* – et forholdsvist kort, afgrænset skovareal, hvor der er masser af muligheder for både hyggelige og farefulde oplevelser, og hvor hver dag byder på et tag selvbord af nye udfordringer.

Sådan en skov har sønderjyderne fået sig – tæt på landsbyen Nybøl mellem Gråsten og Sønderborg, efter at Skov- og Naturstyrelsen Sønderjylland i samarbejde med det lokale skovlaug for to

uger siden officielt kunne indvie den lokale stolthed: Nøffelskoven.

– Er det ikke utroligt? For to år siden var her bare en mark, nu er det blevet til den fineste, lille fredskov, smiler skovfoged Martin Reimers fra Skov- og Naturstyrelsen Sønderjylland og spejder ud over det åbne areal.

Med et areal på kun seks hektar kan Nøffelskoven samtidig kalde sig Danmarks mindst skov.

Nøflingernes skov

Sensommeren synger på sidste vers, og vi passerer ved indgangen et af Skov- og Naturstyrelsens karakteristiske rød/grønne træskilte med påskriften Nøffelskoven. >

På oplevelsestur...

Skovens navn stammer fra den sønderjyske betegnelse for Nybøl – Nøffel – et navn, der blev besluttet efter en navnekonkurrence med indsendte forslag fra lokalbefolkningen.

– Vi var slet ikke i tvivl, da vi hørte det navn, for det passer så godt på stedet. Det er et autentisk navn, og så smager det godt i munden, smiler Dorte Ulstrup, der er initiativtager til det lokale skovlaug, som hører under Nybøl-Stenderup Lokalråd.

Og man fornemmer hurtigt en generel stor opbakning til skoven fra de lokale beboere i Nybøl – nøflingerne.

– Det er nøflingernes skov. Da vi arrangerede en skovvandring, så troppede der 50 mand op fra byen og var med i halvanden time. I regnvej. Det vidner altså om et vist engagement, siger Martin Reimers, der også fungerer som naturvejleder i området.

Da Sundeved Kommune siden donerede 200.000 kroner til etablering af skoven, og Skov- og Naturstyrelsen Sønderjylland derefter kastede 575.000 kroner i bøtten, fik Dorte Ulstrup og resten af skovlauget inden længe skaffet kontakt til forskellige samarbejdspartnere og donorer – en proces, der indtil videre har resulteret i 800.000 kroner til aktiviteter. Skovlauget kunne derefter gå på indkøb og allierede sig med skov-entreprenøren Mogens Brask Christensen fra CCnatur.

– Det var vigtigt for os, at der både kom aktiviteter for børn og voksne, og det var også vigtigt, at materialerne i aktivitetscentret var af ordentlig kvalitet, understreger Dorte Ulstrup.

Resultatet kan observeres ved selvsyn; to mand er i øjeblikket med save og gravemaskiner ved at omforme importeret tjekkisk robinie-træ til skovens aktivitetscenter – dels en bålhytte med tilhørende bord/bænke-sæt, dels et amfiteater til opførelse af skuespil, fødselsdage eller sågar vielser. På sidstnævnte fungerer understellet samtidig som shelter – en overnatningsmulighed for nattevandrere i skoven.

– Vi har allerede fået en henvendelse fra den første nøfling, som ønsker at

holde sin 30-års fødselsdag herude. Nu håber vi bare, at de rydder op efter sig, griner Dorte Ulstrup.

Skovens farligste dyr

Men én ting er de fine aktivitetsrammer, en anden er skovens helt specielle trædiversitet. Skoven er nemlig også et arboret (afledt af det latinske arboretum: "sted med træer"), og på den korte skovtur kommer man som besøgende igennem ca. 25 bevoksninger med hver sin danske træ- eller buskart.

– Derfor fungerer skoven også fremragende til undervisningsbrug, understreger skovfoged Martin Reimers.

Vi standser foran en ensom engbrandbæger, der fungerer som værtsplante for skovens farligste dyr:

– Det er her vores dræberlarver bor, hvisker Dorte Ulstrup med uhygge i stemmen og hentyder til den sort-gule sommerfuglelarve, der senere forvandler sig til den smukke sort-røde sommerfugl med det ikke mindre farlige navn blodpletten.

– Faktisk er brandbægeren giftig for dyr. Men det interessante er, at larven optager giftstoffer fra planten, og det er også derfor, den signalerer "hold jer væk" med disse karakteriske farver, forklarer Martin Reimers.

Kigger på stjerner

Vi passerer både skovfyr, takstræer, agertidsler, vedbend og rødøl og standser ved skovens sø: En mellemting mellem en overdimensioneret vandpyt og et vandhul fra den afrikanske savanne.

– Det er ret utroligt: I foråret var der bare en mergelgrav, og se nu hvordan det pibler frem med vandplanter og bevoksning op ad siderne, siger Martin Reimers.

For enden af søen bliver der inden længe opsat en tonstung, udskåret egetræsplanke.

– Det er vores stjernekiggersofa, forklarer Dorte Ulstrup.

– Så kan man ligge her og kigge op gennem bladene op i himlen, smiler hun.

Vi runder kort filosofipladsen, for den

Nøffelskoven

Da den lokale nøfpling, Frk. Staugaard, for to år siden døde, efterlod hun sig to landområder i Nybøl. Da hun ingen arvinger havde, overtog Skov og Naturstyrelsen Sønderjylland områderne, og skovfoged Martin Reimers indkaldte samme sommer til borgermøde med Nybøls borgere for at drøfte, hvordan skoven skulle beplantes.

Derefter opstod skovlauget, der ved hjælp af fondsmidler har skaffet aktiviteter til den nye skov. Resultatet blev: Nøffelskoven – Danmarks mindste skov.

er nemlig ikke etableret endnu. Men med tiden bliver den lille græslysning udstyret med en træ og et halvt ton tung fortællestol, så det bliver muligt at bruge pladsen til oplæsning, historiefortællinger eller blot til at filosofere lidt over livet.

Et lille barn

Vi har kun brugt omkring en time på rundturen, og denne artikels forfatter er allerede blevet meget klogere på både flora og fauna i Nøffelskoven. Og så har vi set konturerne til de aktiviteter, der på bedste vis udfordrer den traditionelle skovtur. Men ud over skovtur og oplevelser, så ligger der faktisk også mere langsigtede strategier bag den nye skov, understreger Dorte Ulstrup.

– En af de ting, der gør, at jeg virkelig brænder for det her, er da også, at vi kan bruge skoven til at tiltrække folk. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at det er svært at få folk til at bosætte sig på landet i øjeblikket, siger hun.

Og skovfoged Martin Reimers håber samtidig, at Nøffelskoven kan være med til at skabe grobund for lignende "skovfødsler" rundt om i landet.

– Det her projekt har jo vist, at man med frivillighed og ihærdighed kan komme virkelig langt. Først troede ingen, at vi nogen sinde kunne etablere en skov, men det kunne vi, så troede ingen, at vi nogen sinde ville få de nødvendige tilladelser, men det fik vi også, siger Martin Reimers med en vis stolthed i stemmen.

– Det er min drøm, at hver landsby i Danmark, hvor beboerne ikke har umiddelbar adgang til grønne områder, får sin egen lille rekreative skov. Det er billigt, der behøves kun få hektar, og det betyder meget for beboernes friluftsmuligheder, sundhed og i sidste ende for landsbyernes overlevelse, understreger skovfogeden.

Og ikke mindst initiativtageren til det lokale skovlag er glad for, at Nøffelskoven nu endelig er en realitet.

– Jamen, nu har vi arbejdet på projektet i to år, så det har da været lidt som at vente et lille barn. Bare med en noget længere barselsperiode, griner Dorte Ulstrup.

Nøffelskoven er Danmarks mindste skovareal – men biodiversiteten er rig: Hele 25 bevoksninger med hver sin træ- eller buskart – og sågar et afrikansk vandhul – kan man finde på skovens seks hektarer.